

Vuosikertomus
2015

2002

2002-2015

2015

Katsaus Tornatoriin

Vuosi 2015 lyhyesti	2-3
Toimitusjohtajan katsaus	4-5
Rahoitus	6-9
Toimintaympäristö	10-11
Strategia	12-15
Sidosryhmäyhteistyö ja olennaisuus	16-17

Operatiivinen toiminta

Puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti	18-21
Maankäyttöliiketoiminta	22-23
Tytäryhtiöt	24-25
Henkilöstö	26-29

Hallinnointi

Hallinto	30-32
Hallitus	33
Strateginen johtoryhmä	34

Tilinpäätös

Yhteenvedo konsernitilinpäätöksestä 2015	35
Konsernin tuloslaskelma	36
Konsernin tase	37
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	38
Konsernin rahavirtalaskelma	39
Talouden yhteenvedo	40
Tunnuslukujen laskentakaavat	41

Tornator lyhyesti

Tornatorin metsistä on moneksi

Tornatorin metsät tarjoavat monipuolisen pohjan kasvavan biotalouden tarpeisiin. Ammattimaisella metsänhoidolla ja kaksoissertifioiduilla metsillä Tornator parantaa asiakkaidensa kilpailukykyä sekä luo kestäväää hyvinvointia taloudelle, yhteiskunnalle ja ympäristölle.

Kannessa

Tornator on myynyt yli 25 miljoonaa m³ puuta Suomessa vuosina 2002–2015 ja luonut sen kautta hyvinvointia laajasti koko yhteiskunnalle. Yhtiön omistamat metsät ovat lisäksi samassa ajassa kasvaneet yli 30 miljoonaa m³ eli metsien aktiivinen käyttö auttaa myös ilmastonmuutoksen ehkäisyssä. Ammattimainen metsänhoito takaa kestävän liiketoiminnan.

Tornator on johtava **kestävään metsätalouteen erikoistunut yhtiö** Euroopassa. Se omistaa metsiä Suomen lisäksi Virossa ja Romaniassa. Konsernin liikevaihto kasvoi vuonna 2015 **yli 113 miljoonaan euroon** ja taseen koko on **noin 1,2 miljardia euroa**. Konsernissa on töissä **yli 200 henkilöä**, joiden lisäksi yhtiön metsät työllistävät urakoitsijoita ja sopimusyrittäjiä sekä heidän työntekijöitään noin **700 henkilötyövuoden verran**. Tornatorin **verojalanjälki on suuri**: yhtiö on ollut viime vuosina merkittävin yhteisöveron maksaja Etelä-Karjalassa ja 40 suurimman joukossa koko Suomessa. Yhtiön omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. **Tornatorin missio on luoda kestävää hyvinvointia metsästä.**

Metsänomistus Suomessa

580 000

hehtaaria

Metsänomistus Virossa

53 000

hehtaaria

Metsänomistus Romaniassa

12 000

hehtaaria

Vuosi 2015 lyhyesti

Kohokohtia vuoden varrelta

Tornator teki kaikkien aikojen suurimman liikevaihtonsa, yli 113 miljoonaa euroa.

Yhtiö vahvisti jalansijaansa Viron suurimpana yksityisenä metsänomistajana kasvattamalla omaisuutensa vuoden aikana 53 000 hehtaariin.

Tornatorin menestys FSC®-arvioinnissa osoitti, että yhtiö pystyy takaamaan asiakkailleen sertifioitua puuta.

Tornator keskitti omaisuuttaan myymällä Pohjois-Suomesta 7 100 hehtaaria metsää United Bankersin hallinnoimalle rahastolle.

Tornator aloitti vapaaehtoisen soidensuojelun täydennysohjelman toteuttamisen sopimalla noin 500 suohehtaarin rauhoituksista.

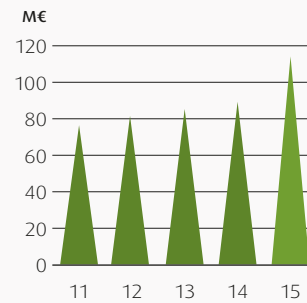
Tornatorista tuli ensimmäinen ulkomainen yritys, joka toteuttaa metsänhoitotöitä kunnan omistamissa metsissä Romaniassa.

Tulevaisuustiimi löysi uusia keinoja kehittää ja laajentaa yhtiön liiketoimintaa.

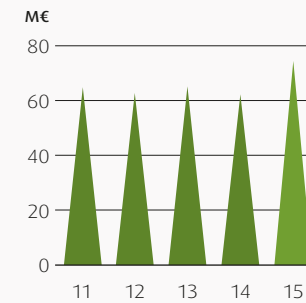
Liikevaihto

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

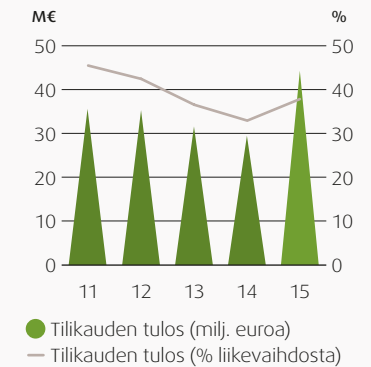
Liikevoitto

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

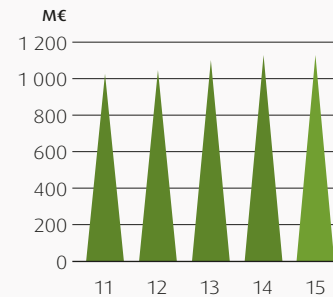
Tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

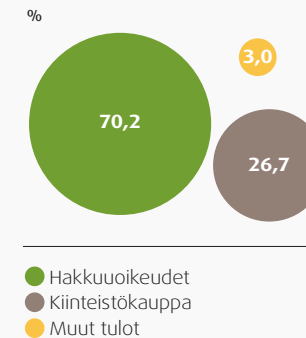

Metsäomaisuuden arvostus

(käypä arvo)

Liiketoiminnan kassavirrat 2015

Avainluvut

Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta

	2011	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto, milj. euroa	77,7	82,9	86,7	90,7	113,6
Liikevoitto, milj. euroa	65,2	63,1	65,5	62,6	74,5
Liikevoitto, % liikevaihdosta	83,8	76,1	75,6	69,0	65,6
Tilikauden tulos, milj. euroa	35,7	35,4	31,7	29,6	44,0
Tilikauden tulos, % liikevaihdosta	45,9	42,7	36,5	32,7	38,8
Henkilöstö keskimäärin, henkilöä	197	211	216	217	213
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,4	7,1	7,1	6,5	7,7
Oman pääoman tuotto, %	8,6	8,3	7,0	6,5	10,0
Omavaraisuusaste, %	41,9	40,1	43,0	37,2	38,6

Toimitusjohtajan katsaus

Vakaata kasvua ja uudenlaisia toimintamalleja

“Lähtöasetelma
Tornatorin vuoden
2016 liiketoiminnalle
on erittäin hyvä.”

Vuosi 2015 oli Tornatorille menestyksekkään liiketoiminnan ja sisäisen kehityksen aikaa. Vas-
tuullisesti johdettu tehokas puukauppa säilytti
asemansa yhtiön keskeisenä liiketoimintana.
FSC-sertifioidun puun toimitusvarmuuden vakiin-
nuttaminen kilpailueduksi lisää sekä asiakkaiden
että sijoittajien luottamusta yhtiön kykyyn luoda
kestävää hyvinvointia metsästä.

Virossa kasvatimme metsänomistustamme
merkittävästi maanostojen ja -vaihtokauppojen
avulla, mikä mahdollistaa jatkossa paikallisten
puumarkkinoiden palvelemisen entistä moni-
puolisemmin.

Suomessa yhtiö teki historiansa suurimman
yksittäisen maanmyynnin United Bankersin
hallinnoimalle rahastolle. Kaupalla Tornator
edisti viime vuosina aloitettua strategiaa vähen-
tää omistuksiaan Pohjois-Suomessa, järkeistää
metsäomaisuuttaan ja keskittää resursseja ydin-
alueille.

Kustannuksia karsittiin muun muassa säästä-
mällä IT- ja organisaatiokuluissa. Parantaakseen
kilpailukykyään Tornator käynnisti muutos- ja
kehittämisohjelmia, joihin sisältyi muun muassa
henkilöstöarviointeja. Metsureiden ennenaikais-
ten työkyvyttömyyseläkkeiden vähentämiseksi
yhtiö käynnisti lisäksi alkuvuodesta Ehjänä
eläkkeelle -ohjelman. Uusi Tulevaisuustiimi 2
haki vuorostaan mielenkiintoisia suuntia yhtiön
liiketoiminnalle.

Havukuitupuun ylitarjonta loppuvuodesta ja
varsinkin mäntysahatavaran kysynnän heiken-
tyminen laskivat puun hintatasoa noin 2-5
prosenttia alkuvuoteen verrattuna.

Heilahteleva tukipolitiikka ja alentuneet fossii-
listen polttoaineiden hinnat huononsivat biopolt-
toaineiden kilpailukykyä, vähensivät energiapuun
kysyntää ja jarruttivat tuulivoiman kehitystä.

Puunkysynnän labiliteetista huolimatta
Tornator pystyi luovuttamaan puuraaka-ainetta
suunnitelmien mukaisesti.

Haluan kiittää kaikkia tornatorilaisia, asiak-
kaita ja muita yhteistyökumppaneita loistavasta
yhteistyöstä kuluneina vuosina. Olette olleet
keskeisessä roolissa suomalaisen metsäalan me-
nestystarinan rakentamisessa. Toivotan uuden
toimitusjohtajan Sixten Sunabackan lämpimästi
tervetulleeksi yrityksen johtoon.

Arto J. Huurinainen

Toimitusjohtaja 31.12.2015 asti

Uudenlaisilla toimintamalleilla kestävää hyvinvointia

Metsäteollisuuden investoinnit erityisesti Var-
kauden sellutehtaaseen, kartonkikoneeseen ja
LVL-tehtaaseen sekä Kymin ja Äänekosken sel-
lutehtaisiin kasvattavat puun kysyntää itäisessä
Suomessa. Myös muut metsäsektorin investoin-
nit ja biotalouden maailmanlaajuiset kasvuen-
nusteet antavat hyvät edellytykset menestyä
uudessa liiketoiminnassa ja puukaupassa.

Tornator määritteli kuluneen vuoden lopulla
toiminnalleen kolme strategista painopiste-
aluetta: kasvu, kilpailukyky, johtaminen. Kasvua
haettiin viime vuonna hankkimalla lisää metsiä
Virosta. Laajentumista siellä on tarkoitus jatkaa,

jos sopivia kohteita löytyy. Siirtymällä prosessi-
pohjaiseen toimintatapaan ja organisaatiomal-
liin voimme parantaa johtamista ja syventää
osaamista. Toiminnan tehostamiseen tähtäävillä
kehitysohjelmilla pyrimme parantamaan kilpai-
lukykyämme entisestään.

Tulevaisuustiimiin ansiokas työ uuden liiketoi-
minnan synnyttämiseksi jatkuu muun muassa
luonnontuotteiden potentiaalia selvittävässä
uudessa tutkimus- ja kehityshankkeessa. Tiimi
loi uskoa myös mahdollisuuksiin, joita piilee
metsäomaisuuden tehokkaammassa hyödyntä-
misessä. Aiomme kehittää tietojärjestelmiämme
ja käyttää niiden ja metsien laserkeilauksen
tuottamaa dataa entistä tehokkaammin. Siten
voimme jatkossa optimoida metsävarojamme ja
tarjota asiakkaillemme uudenlaisia palveluja.

Tornatorilla on keskeinen rooli kuluvan vuoden
aikana aloittavassa Suomen Puukauppa Oy:ssa.
Verkossa toimivan portaalin tarkoituksena on
parantaa puun osto- ja myyntiprosesseja Suo-
messa. Myös Viron puukaupassa on tarkoitus
luoda uusia toimintamalleja.

Lähtöasetelma Tornatorin vuoden 2016 liike-
toiminnalle on erittäin hyvä. Edellinen toimitus-
johtaja Arto Huurinainen joukkoineen on ohjan-
nut yhtiötä pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti. On
ilo ja kunnia jatkaa näin hyvin menestyneen
yhtiön kehittämistä. Henkilöstöllä on vahvaa
tahtoa nostaa Tornator entistä parempiin saavu-
tuksiin sekä luoda kestävää hyvinvointia met-
sästä monipuolisesti ja tehokkaasti. Tornatorilla
on kaikki edellytykset olla johtava biotalouden
osaaja ja kestävän kehityksen suunnannäyttävä.

Sixten Sunabacka

Toimitusjohtaja 1.1.2016 alkaen

Rahoitus

Vahva rahoitusasema luo liiketoiminnalle työrauhan

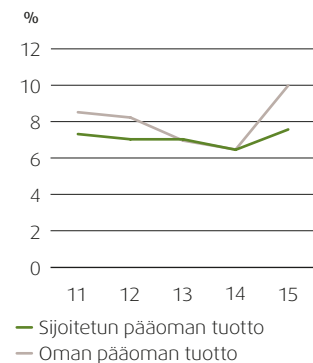
Tornatorin arvokehityksen ennustaminen on helpompaa, kun rahoituksen kassavirrat nähdään ennalta. Selkeä rahoitusstrategia ja rahoitusriskien hallinta luovat sijoittajille luotettavan maaperän. Pitkät lainasopimukset ja korkosuojat laskevat markkinamuutosten riskejä.

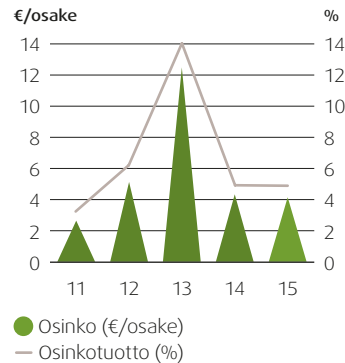
Henrik Nieminen
Talous- ja rahoitusjohtaja

Pääoman tuotto

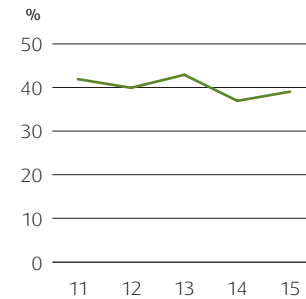
(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

Osinko ja osinkotuotto

Omavaraisuusaste

Tornatorin rahoitusstrategian tavoitteena on taata tarvittava rahoitus yhtiön liiketoiminnalle ja investoinneille, hallita konsernin rahoitusriskejä ja vakauttaa tasetta. Yhtiön rahoitusstrategia perustuu kokonaisvaltaiseen tasehallintaan, toimiviin kanaviin pääomamarkkinoilla, monipuolisiin rahoitusinstrumentteihin, hallittuun korkoriskin suojaamiseen ja hyvään maksuvalmiuteen.

Metsäomaisuuden hyvä vakuusarvo ja Tornatorin maine vastuullisena toimijana mahdollistavat kustannustehokkaan rahoituksen. Kahdensadan miljoonan euron yritystodistusohjelma ja sitova, nostamaton luottolimiitti varmistavat yhtiön hyvän maksuvalmiuden ja rahoituksen saatavuuden.

Tornatorilla oli vuoden 2015 tilinpäätöshetkellä 53 miljoonan euron arvosta käyttämätöntä luottolimiittiä.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoite on pienentää rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien muutosten kielteisiä vaikutuksia yrityksen tulokseen ja kassavirtaan. Riskienhallinnan tavoitteet ja riskienhallintapolitiikka määrittellään yhtiön hallituksessa, jonka vastuulle kuuluu myös riskienhallinnan seuranta. Yhtiön keskeiset rahoitusriskit liittyvät korkoihin ja rahoituksen saatavuuteen. Riskienhallintapolitiikan mukaan konsernin lainasalkun korkoriskin suojausasteen on oltava 70–100 prosenttia.

Vuoden 2015 lopussa Tornatorin korkosuojausaste oli 80 prosenttia. Kiinteäkorkoisilla lainoilla ja korkojohdannaisilla tasataan markkinakorkojen muutosten vaikutuksia. Yhtiö on tehnyt myös pitkiä, jopa 30-vuotisia koronvaihto-

Keskeiset saavutukset 2015

- Korkosuojausten muokkauksella korkokulut pysyvästi alas n. 4 miljoonaa euroa vuodessa
- Kassahallinnan tehostaminen: 200 miljoonan euron yritystodistusohjelma.

Keskeiset toimet 2016

- Käynnistetään kolmivuotinen tuottavuusohjelma
- Haetaan tarvittaessa uutta pääomaa kasvun rahoittamiseen
- Parannetaan yhtiön tunnettua sijoittaja- ja lehdistötapaamisilla.

Rahoituksen tunnusluvut 31.12.2015

Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta

	31.12.2015	31.12.2014	Maks./Min.
Omavaraisuusaste, %	39	37	
Keskikorko, %	3,9	4,8	
Suojausaste, %	80	79	
Keskimääräinen laina-aika, vuotta	3,6	4,4	
Keskimääräinen korkosidonnaisuusaika, vuotta	2,1	2,5	
Velkaantumisaste, %	81,9	86,7	150
Vapaa kassavirta / lainanhoitomenot	3,2	1,9	1,1
Luototusaste, %	49,1	48,3	70

Pitkän ajan tavoite omavaraisuusasteelle on 35 %.

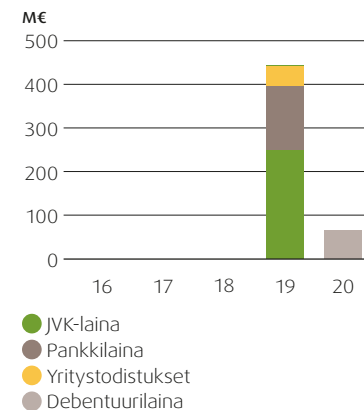
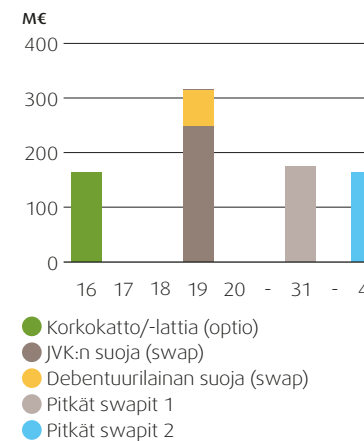
Lainakovenantit on sidottu velkaantumisasteeseen (maks. 150 %), vapaaseen kassavirtaan (min. 1,1 x) ja luototusasteeseen (maks. 70 %).

Korkorisikin herkkyys

Korkokäyrän prosenttiyksikön muutoksen vaikutus yhtiön tulokseen ja oman pääoman käyvän arvon rahastoon

M€	31.12.2014		31.12.2015	
	Tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto	Tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto
Yhden prosenttiyksikön nousu markkinakoroissa	43,1	6,1	54,7	3,2
Yhden prosenttiyksikön lasku markkinakoroissa	-59,6	-20,7	-71,5	-3,3

”Tasehallinta eli metsän arvon ja lainakorkojen vakauttaminen on oleellinen osa Tornatorin strategiaa.”

Velkojen maturiteetti**Korkosuojaeräntymisen, nimellisarvot**

sopimuksia, joilla vakautetaan metsän arvotuksessa käytettävää diskonttokorkoa. Vakaa diskonttokorko ehkäisee metsän käyvän arvon suuria heilahduksia, ja näin yhtiön tuloskehitys ja osakkeen arvo ovat helpompia ennustaa.

Rahoituksen saatavuuden riskit

Riskejä pienennetään eripituisilla luottosopimuksilla, laajalla rahoittajapohjalla, ja limiiteillä sekä ylläpitämällä yhtiön mainetta luotettavana velallisena.

Rahoitussopimuksissa velkarahoittajien suojaksi on asetettu tavanomaisia kovenantteja, joista tärkeimmät ovat:

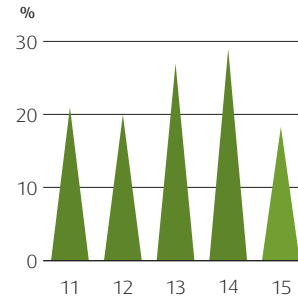
- Vapaan kassavirran suhde lainanhoitomenuhin on oltava vähintään 1,1
- Seniorilainojen suhde metsien käypään arvoon (luototusaste) saa olla enintään 70 prosenttia
- Velkaantumisaste saa olla enintään 150 prosenttia.

Tuottavuuden parantaminen

Yhtiö päätti käynnistää sekä kustannussäästöihin että tulojen lisäykseen tähtäävän tuottavuusohjelman vuosille 2016–2018. Ohjelman kunnianhimoisena tavoitteena on saavuttaa vaiheittain noin 5 miljoonan euron parannus liikevoittoon. Keinoina ovat muun muassa uudet toimintamenetelmät, tietojärjestelmien kehittäminen ja parhaiden käytäntöjen hyödyntäminen uudessa prosessiorganisaatiossa.

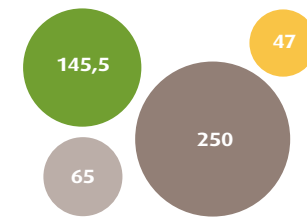
Nettorahoituskulut

(% liikevaihdosta)

Velkojen rakenne nimellisarvoin 31.12.2015

M€

- Pankkilaina (vakuudellinen)
- JVK-laina (vakuudellinen)
- Yritystodistukset
- Debentuurilaina

Toimintaympäristö

Megatrendit ajavat biotalouden kehitystä

Monikäyttöisenä raaka-aineena puulla on keskeinen rooli biotaloudessa, mikä kasvattaa vastuullisesti toimivan ja kestävään puuntuotantoon erikoistuneen Tornatorin liiketoimintamahdollisuuksia.

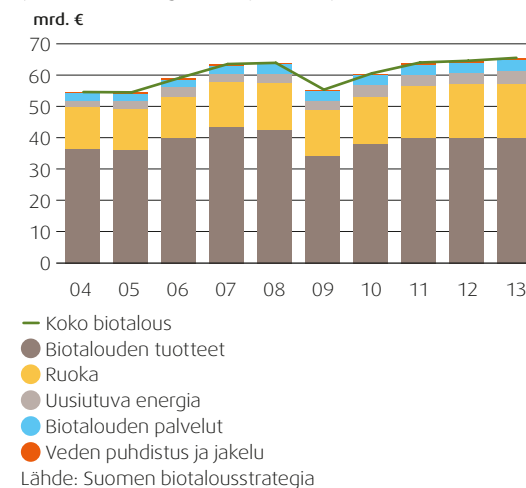
Fossiilisten raaka-aineiden merkitys talouskasvun ylläpitäjänä tulee pienenemään. Ne tekevät vähitellen tilaa jo alkaneelle biotalouden aikakaudelle, joka perustuu uusiutuviin raaka-aineisiin ja kiertotalouteen. Suomessa on metsiensä ansiosta maailman neljänneksi suurin biotuotantokapasiteetti, ja siksi biotalous on nostettu yhdeksi maan hallituksen strategiseksi painopistealueeksi.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Suomen biotalouden kokonaisliikevaihto on kasvanut noin miljardilla eurolla vuodessa. Suurin megatrendi biotalouden nousun taustalla on ilmastonmuutos, jonka tehokas torjunta edellyttää uusiutuvien materiaalien käyttöä. Valtiolliset ja EU-tason päätökset ilmastonmuutoksen torjumisesta lisäävät puun käyttöä merkittävästi.

Uusiutuvasta materiaalista valmistetut mekaaniset puutuotteet tarjoavat rakentamiseen kestäviä ratkaisuja, joiden kysyntä lisääntyy kaupungistumisen myötä.

Suomen biotalouden tuotos (liikevaihto)

(ei sisällä teknologiaa eikä palveluita)

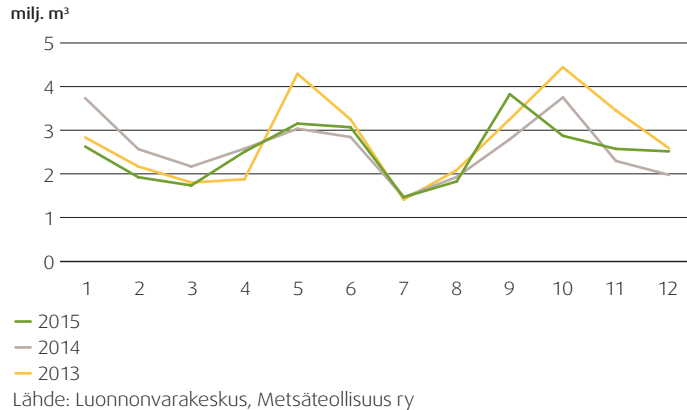

Digitalisaatio on vähentänyt paperin käyttöä, mutta sitä vastoin kasvattanut kartongin kysyntää, kun ihmiset tilaavat tuotteensa yhä useammin verkkokaupasta. Uusiutuvat ruokapakkausmateriaalit syrjäyttävät muovia erityisesti Aasiassa, jossa väestönkasvu on nopeaa.

Sekä Suomessa että Ruotsissa puunkäyttö teollisuudessa lisääntyy, mistä johtuen kysyntä Tornatorin Suomen ja Viron puuntuotannolle kasvaa Itämeren ympärillä. Yhtiön tavoitteita tukevat Suomen puumarkkinoilla muun muassa Varkauden kartonki- ja LVL-tuotanto, Äänekosken uusi biotuotetehdas ja Suomen muut selluntuotannon lisäykset.

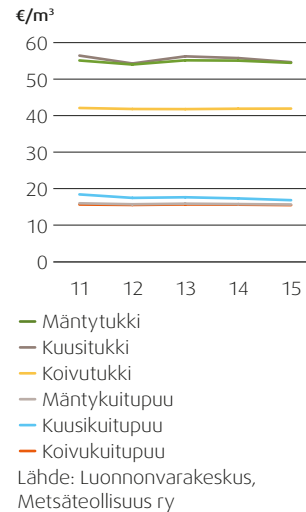
Puun ostomäärät

(Kattaa 83 % kaikista puukaupoista Suomessa)

Tukki- ja kuitupuun kantohinnat Suomessa

(4 viikon liukuva keskiarvo)

Liiketoiminnan ajurit

- Ilmastonmuutos ja väestönkasvu kasvattavat kansainvälistä painetta siirtyä fossiilisista raaka-aineista uusiutuviin raaka-aineisiin, mikä lisää puun käyttöä pakkauksissa, rakentamisessa ja energian tuotannossa sekä erilaisten uusien biomateriaalien valmistuksessa.
- Raakapuun kasvavat markkinat Suomessa ja Ruotsissa tukevat puuntuotantoa Suomessa ja Baltian maissa.
- Digitalisaatio ja verkkokaupan yleistyminen yhdessä väestönkasvun kanssa kasvattavat uusiutuvien pakkausmateriaalien kysyntää.

Tornatorin vahvuudet ja kilpailuedut

- Mittavan metsäomaisuuden ansiosta asiakkaiden puun saanti on varmaa ja lisäarvoa luodaan monipuolisesti.
- Liiketoiminta on kannattavaa ja pitkäjänteistä, sillä se pohjautuu uusiutuvan luonnonvaran kestävään käyttöön.
- Kaksoissertifioitu metsäomaisuus takaa asiakkaille, että raaka-aineen alkutuotanto on vastuullista ja kestävä.
- Korkeatasoinen metsä-, ympäristö-, maankäyttö- ja ICT-osaaminen palvelevat sidosryhmien tarpeita ja yhtiön omia prosesseja.

Jyrki Kangas,
metsäbiotalouden
professori,
Itä-Suomen yliopisto

Puulla on merkittävä rooli biotaloudessa

Biojalostamoinvestoinnit ja Suomen hallituksen biotalouskärihanke merkitsevät puun kysynnän kasvua. Siihen tulee vastata tehokkaalla puuntuotannolla. Maailmanlaajuisesti puulla on lisäksi merkittävä rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa, sillä siihen voidaan sitoa tehokkaasti hiiltä.

Kansainvälisten markkinoiden moniin tuotteisiin, esimerkiksi pakkausmateriaaleihin, Tornatorin puusta valmistettu pohjoinen pitkäkuituinen havusellu on parempaa kuin eucasellu. Ammattimainen metsänhoito ja puuntuotanto tuovat merkittävää lisäarvoa koko tuotantoketjulle metsästä aina lopputuotemarkkinoille asti.

Myös korkean lisäarvon uusissa puutuotteissa on tärkeää voida luottaa siihen, että puuta on saatavilla tasaisesti ja että kunkin tuotteen tuotantoon saadaan juuri siihen sopivaa raaka-ainetta. Tornator pystyy tuottamaan suuria määriä puuta ja lisäksi ohjaamaan sitä oikeanlaisiin tuoteprosesseihin.

Kun tämä laajan mittakaavan tuotanto on suunniteltua, vakaata ja määrätietoista, on se myös luotettavaa ja uskottavaa. Se on koko biotalouden arvoketjun kannalta merkittävää.

Strategia

Luomme arvoa kestävästi ja monipuolisesti

Tornator hyödyntää metsäomaisuuttaan kestävästi yhteistyössä pitkäaikaisten kumppaneiden kanssa. Yhtiö etsii aktiivisesti uusia keinoja synnyttää monipuolista lisäarvoa metsästä.

Tornatorin missio on luoda kestävää hyvinvointia metsästä. Näin se tukee osaltaan myös Suomen biotalouden tavoitetta kasvattaa taloutta ja hyvinvointia uusiutuvilla luonnonvaroilla. Kertomusvuoden aikana yhtiön tulevaisuustiimi loi strategiset suuntaviivat sekä perinteisen että uuden liiketoiminnan kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Suomessa lisääntyvä puunkäyttö parantaa lähivuosina merkittävästi kotimaisen puun kysyntää ja luo pohjan talouden nousulle. Kuluneena vuonna yhtiö haki kasvua erityisesti Virosta investoimalla metsämaahan ja teke-

mällä maanvaihtoja kansainvälisten kumppanien kanssa. Tämän ansiosta Tornator on saavuttanut riittävän pinta-alan, joka mahdollistaa kustannustehokkaan toiminnan.

Tulevaisuudessa yhtiö tavoittelee uusista liiketoiminnoista vahvempaa tulosta ja hakee aktiivisesti uusia kumppanuuksia metsien monipuoliseen hyödyntämiseen.

Strategiset tehostamishankkeet ovat parantaneet Tornatorin oman toiminnan laatua, nostaneet johtamisen tasoa ja kehittäneet kilpailukykyä. Yhtiö teki esimerkiksi päätöksen siirtyä

Missio

Luomme kestäväää
hyvinvointia metsästä.

Visio

Olemme kansainvälisesti arvostettu
metsätalouden osaaja.

Strategiset painopisteet

Kasvu

Laajennamme toimintaamme kansainvälisesti valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa synergiaetuja hakien.

Kilpailukyky

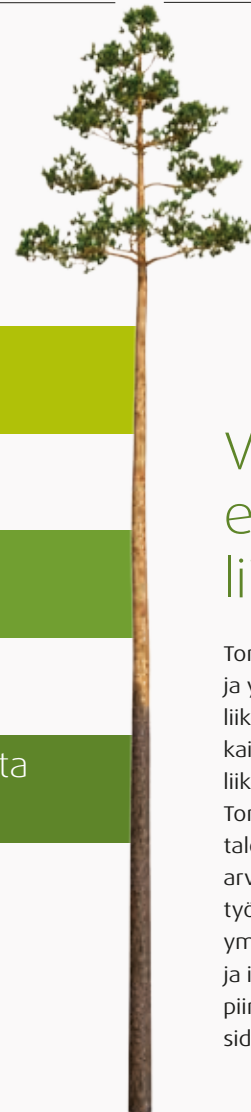
Hyödynnämme metsävarojamme ja maaomaisuuttamme tehokkaasti kestävyysperiaatteita noudattaen.

Johtaminen

Huolehdimme henkilöstömme työhyvinvoinnista ja osaamisesta tulevaisuuden tarpeet huomioiden.

Arvot

- **Yhteishenki** – kyky ja tahto työskennellä yhdessä
- **Muutoshakuisuus** – halu omaksua uusia toimintatapoja
- **Tuloksellisuus** – tulostavoitteiden mukaisesti toimiminen
- **Vastuullisuus** – vastuu työn laadusta, ympäristöstä ja suhteista sidosryhmiin

Vastuullisuus on erottamaton osa liiketoimintaa

Tornator sitoo taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa. Yhtiön toimintaa ohjaavat kaikissa toimintamaissa yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct). Tornator yhdistää tehokkaan metsätalouden talousmetsien luonnonhoitoon, suojelee arvokkaita elinympäristöjä ja huolehtii työllistävyydestään. Näin yhtiö edistää ympäristöarvoja, luonnon monimuotoisuutta ja ihmisten hyvinvointia koko vaikutuspiirissään sekä täyttää lainsäädännön ja sidosryhmien odotukset.

alkuvuodesta 2016 operatiivisessa toiminnassa prosessipohjaiseen toimintamalliin ja töiden organisointiin. Kustannustehokkailla menetelmillä yhtiö tavoittelee sekä joustavaa että asiakaslähtöistä palvelu- ja toimintamallia.

Uusi alusta suomalaiselle puukaupalle

Marraskuussa 2015 yhtiö oli perustamassa Suomen Puukauppa Oy:tä, joka aloittaa toimintansa vuoden 2016 aikana. Tornator on merkittävä omistaja osakeyhtiössä, jossa ovat mukana Suomen keskeisimmät puunostajat ja puunmyyjäorganisaatiot.

Uuden yhtiön keskeinen tavoite on parantaa puumarkkinoiden toimintaa verkossa toimivalla puukauppaportaallilla. Portaalin arvioidaan valmistuvan vuoden 2016 loppuun mennessä. Tornatorille verkkoportaali avaa mahdollisuuksia tuoda markkinoille puuta entistä asiakaslähtöisemmin ja joustavammin.

Osakkuus Suomen Puukauppa Oy:ssä tukee Tornatorin strategista tavoitetta parantaa kilpailukykyä ja johtamista digitaalisen datan avulla. Tähän tavoitteeseen liittyen yhtiö on kuluneena vuonna parantanut tietojärjestelmiensä palvelukykyä. Tämä työ jatkuu edelleen.

Tulevaisuustiimit metsästävät uudenlaista liiketoimintaa

Tulevaisuustiimin tehtävänä oli löytää uusia suuntia Tornatorin liiketoiminnalle. Vuonna 2014 yhtiö muodosti ensimmäisen Tulevaisuustiimin, ja osittain sen työtä jatkamaan koottiin vuonna 2015 uusista henkilöistä Tulevaisuustiimi 2.

Tulevaisuustiimi 2 jakautui kahteen työryhmään, joille määritettiin omat lähestymistavat ja tavoitteet. Toinen ryhmistä koostui metsätalouden ja puukaupan asiantuntijoista, jotka tutkivat, miten Tornator voi hyödyntää paremmin Viron ja Suomen yksiköiden kasvavia puuvirtoja Itämeren alueella.

Vuoden aikana tavoitteet laajentuivat koskemaan yleisemmin puukaupan asiakkaiden alueellisia tarpeita ja puuvirtoja. Metsävaratietojen päällikkö Kimmo Kortelainen kertoo vetämänsä työryhmän tutkimuksista:

”Päädyimme määrittelemään työryhmän tavoitteet uudestaan ja keskityimme siihen, miten liiketoimintaa kasvatetaan Tornatorin ydintoiminnasta lähtien. Oleellista oli selvittää, miten metsistä kannattaa myydä hakkuu-oikeuksia ja eri puutavaralajeja, jotta palvelimme asiakkaitamme parhaalla tavalla ja myynti on mahdollisimman tuottavaa.”

Lisäarvoa luonnontuotteilla

Toisen työryhmän teemaksi tarkennettiin jo varhaisessa vaiheessa luonnontuotteet globaalina arvobisneksenä. Viiden asiantuntijan ryhmä tutki, mitä taloudellista lisäarvoa Tornatorin monimuotoisista metsistä löytyy puukaupan ja maankäytön lisäksi.

Tutkimuksen kohteeksi valittiin erilaiset luonnontuotteet, kuten marjat, kasvit, sienet ja erilaiset hyödyntämättömät puun ainesosat. Näistä valittiin tarkasteluun kolme luontaistuotemarkkinoilla eniten kaupallista potentiaalia sisältävää raaka-ainetta.

”Päätimme alustavien laskelmien jälkeen pitäytyä tuotteissa, jotka ovat sidoksissa metsäomaisuuteemme. Seuraavaksi aloitimme keskustelut potentiaalisten asiakasyritysten kanssa. Uuden liiketoiminnan rakentaminen on luonnollisesti vasta selvityksen alla. Projektin tärkein anti on ollut uuden oppiminen ja itsensä haastaminen tiimityössä täysin vieraan aiheen parissa”, kertoo toisen työryhmän vetäjä, rahoituscontroller Antti Siirtola.

“Tärkein anti on ollut uuden oppiminen ja itsensä haastaminen tiimityössä.”

Sidosryhmäyhteistyö ja olennaisuus

Tavoitteena tiiviimpi sidosryhmävuorovaikutus

“Tornator teki vuonna 2015 olennaisuusanalyysin, joka kartoitti keskeiset, liiketoimintaa ohjaavat kestävän metsätalouden teemat.”

Kuluneena vuonna Tornator kartoitti keskeisiä liiketoimintaansa ohjaavia kestävän metsätalouden teemoja. Määrittelytyö jatkuu osana strategiaprosessia vuonna 2016. Analyysin pohjalta yhtiö voi selkeyttää raportoinnin fokusta ja syventää sidosryhmäyhteistyötä, jolla Tornator saa tarkemman kuvan keskeisten sidosryhmien odotuksista yhtiötä kohtaan.

Analyysissä tarkasteltiin liiketoimintaa ja yritysvastuun painopisteitä taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien näkökohtien osalta. Prosessissa analysoitiin Tornatorin raportointia ja sen suhdetta raportointiohjeistoihin ja lainsäädäntöön sekä myös keskeisiä verrokkiyrityksiä.

Yhtiön asiantuntijoiden ja johdon työpajoissa kartoitettiin olennaisia näkökohtia ja niiden tunnuslukuja. Keskeisiksi teemoiksi nousivat muun muassa kestävän kehityksen mukaiset tuotteet ja palvelut, taloudellinen kannattavuus, metsäsertifiointi ja henkilöstön osaaminen. Tämä raportti mukailee analyysissä tunnistettuja olennaisia teemoja.

Yhtiön keskeiset sidosryhmät liiketoiminnan ja yritysvastuun piirissä ovat metsäteollisuusasiakkaat, omistajat, sijoittajat, erilaiset kumppanit ja urakoitsijat. Viereisen sivun taulukkoon on koottu tiedot sidosryhmien odotuksista Tornatoria kohtaan ja viestinnässä käytetyt kanavat sekä kuvattu, miten yhtiö vastasi odotuksiin vuonna 2015.

Sidosryhmäyhteistyö

	Tornatoriin kohdistuvat odotukset	Vuorovaikutuskanavat	Näin vastasimme odotuksiin
Asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> • Puun saatavuus (joustavuus) • Ennustettavuus • Pitkäjänteisyys • Luotettavuus • Asiantuntemus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kauppa- ja sopimusneuvottelut • Informatiiviset verkkosivut 	<ul style="list-style-type: none"> • Tornator tarjosi asiakkailleen: <ul style="list-style-type: none"> - PEFC- ja FSC-sertifioitua puuta - monipuolisesti tontteja - metsäpalstoja - maankäyttöoikeuksia
Omistajat ja sijoittajat	<ul style="list-style-type: none"> • Varma ja tasainen pitkän aikavälin tuotto • Riskienhallinta 	<ul style="list-style-type: none"> • Hallitustyö • Sijoittajaviestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tornator järjesti sijoittajatapaamisia • Tiivis yhteistyö hallituksen kanssa • Tulos oli erinomainen ja negatiivisia riskejä ei realisoitunut
Kumppanit ja urakoitsijat	<ul style="list-style-type: none"> • Työn ennakoitavuus • Töitä tarjolla tasaisesti • Menetelmäkehityshankkeita yhteistyössä yrittäjien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosittaiset sopimusneuvottelut • Tarkastuskäynnit työmaalla • Yhteistyötapaamiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Tornator työllisti urakoitsijoita <ul style="list-style-type: none"> - Suomessa 160 - Virossa 35 - Romaniassa 240 • Maanmuokkausmenetelmien kehityshankkeita kahden yrittäjän kanssa
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Työhyvinvointi • Metsurit: <ul style="list-style-type: none"> - töiden riittävyys - mahdollisimman pitkä työkausi • Toimihenkilöt: <ul style="list-style-type: none"> - vakautta työnantajana - mielenkiintoisia työtehtäviä - hyvää johtamista 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö- ja kehityskeskustelut • Yhteistoiminta henkilöstöryhmien kanssa • Tiivis lähiesimiestyö 	<ul style="list-style-type: none"> • Esimiehet kontaktoivat metsureita lomautusjakson aikana • Henkilökohtaisia koulutusmahdollisuuksia • Hyvinvointipäivät, 5 tilaisuutta • Ehjänä eläkkeelle -ohjelma
Viranomaiset ja päätöksentekijät	<ul style="list-style-type: none"> • Ammattimaista toimintaa: laadukkaat suojeluesitykset (ELY-keskukset) • Laadukkaat suunnitelmat ja selvitykset tuulivoimakaavoituksessa (kunnat ja kaupungit) • Avoin ja nopea viestintä oleellisista asioista 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyötapaamiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Keskusteluja käytiin ennen virallista neuvottelua • Luontoselvitykset liittyen käynnissä oleviin YVA-menettelyihin, 4 kpl • Erilaisia sidosryhmätkeilyjä
Paikallisyhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristön huomiointi tuulivoiman ja muun maankäytön yhteydessä • Alueellinen työllistävyys • Naapureiden ja muiden paikallisten kuuleminen • Lasten ja nuorten metsäosaamisen edistäminen • Paikallisiin hankkeisiin osallistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistamistilaisuudet, esim. kyläillat ja työpajat • Postikyselyt ja verkkosivut • Palautteiden keruu ja käsittely 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistamistilaisuudet (tuulivoima), 10 kpl • Kannatus toiminta alueellisesti: metsäalan opiskelijat, metsäkulttuuri sekä lasten ja nuorten liikunta • Mahdollisuuksien metsä -kampanjan kouluvierailut • Immolanjärven luonto -hanke • Jukajoen kunnostushanke • Kaikki palautteet käsiteltiin
Järjestöt	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen mukaiset tuotteet ja palvelut • Metsäsertifiointi • Metsästysmahdollisuuksien tarjoaminen ja riistan huomiointi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset, viestit 	<ul style="list-style-type: none"> • Tornator tarjosi asiakkailleen FSC-sertifioitua puuta • Tapaamiset WWF:n ja kansainvälisen FSC:n kanssa • Askel riistametsään -hankkeeseen osallistuminen ja kokeilukohteiden tuottaminen • Metsästysvuokrasopimukset, 1 000 kpl
Media	<ul style="list-style-type: none"> • Avoin ja nopea viestintä oleellisista asioista 	<ul style="list-style-type: none"> • Lehdistötiedotteet • Sähköposti • Verkkosivut 	<ul style="list-style-type: none"> • Esiintymiset ajankohtaisohjelmissa • Tiedotteet verkkosivuilla

Puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti

Suunnitelmallinen metsänhoito takaa parhaan tuoton

Tornator tähtää metsäomaisuuden tuotantokyvyn kasvattamiseen. Yhtiön pääliiketoiminta Suomessa on hakkuuoikeuksien myynti, joka takaa asiakkaille tasaisesti hyvälaatuista, kaksoissertifioitua puuta.

“Hakkuuoikeuksien myynnille asetetut tavoitteet saavutettiin.”

Hakkuuoikeuksien ja toimituspuun myynnin eli Tornatorin puukaupan volyyymi on 2,6 miljoonaa kuutiometriä ja liikevaihto noin 80 miljoonaa euroa. Haastavasta liiketoimintaympäristöstä, erityisesti kuitupuun huonosta liikkuvuudesta huolimatta Tornator saavutti vuonna 2015 hakkuuoikeuksien myynnille asetetut tavoitteet ja paransi liikevaihtoaan.

Metsä- ja energiateollisuuden investoinnit kasvattavat lähivuosina puun kysyntää sekä Suomessa että Ruotsissa, mikä parantaa Tornatorin Suomen ja Viron toiminnan liiketoimintanäkymiä. Tornator pyrkii kasvattamaan omaisuutensa tuottoa metsätalakaupoilla ja kestäväällä metsänhoidolla.

Yksi merkittävimpiä tapahtumia liiketoiminnan taustalla vuonna 2015 oli kaksoissertifioidun puun vakiinnuttaminen yhtiön kilpailueduksi. Yhtiö hankki FSC-sertifioinnin kaikelle kotimaan metsäomaisuudelle jo loppuvuodesta 2014. Kuluneena vuonna toiminta vakiintui ja suomalainen metsäteollisuus saa Tornatorilta jatkossakin käyttöönsä sertifioitua puuta luotettavasti ja teollisessa mittakaavassa.

Ydinosaaminen metsänomistuksessa ja sen arvon kasvattamisessa

Myytävien hakkuuoikeuksien arvoa pidetään yllä ammattitaitoisesti johdetulla puuntuottamisella. Tornator ei itse hakkaa puuta tai toimita sitä käytöpaikoille, vaan tarjoaa pitkäaikaisille metsäteollisuusasiakkailleen valmiita, hyvin suunniteltuja ja markkinatilanteen huomioivia hakkuukohteita.

Tornatorin yhteistyökumppanina puunostaja voi luottaa raaka-aineen laatuun ja tasaiseen saatavuuteen. Puun saannin varmuus on asiakkaille keskeinen kriteeri, sillä tuotannon seisaukset aiheuttavat heille merkittäviä kustannuksia. Erityisesti FSC-sertifioidun puun luotettava saatavuus on keskeistä metsäsektorin arvoketjussa.

Metsien uudistaminen, metsänkasvatuksen toimenpiteet ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen liittyvät keskeisesti liiketoimintaan. Lisäksi yhtiö huolehtii metsäomaisuuden infrastruktuurista, ja investoi tieverkkoon ja sen ylläpitoon, jotta asiakkaan toimitusketju puunkorjuusta jatkokäyttöön on mahdollisimman tehokas.

Keskeiset saavutukset 2015

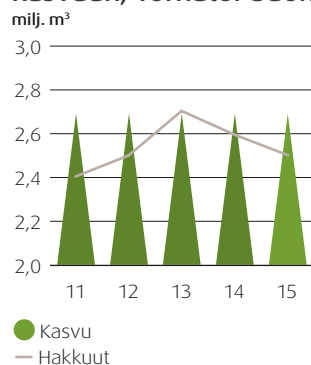
- FSC-puun saatavuus suomalaisilla raakapuumarkkinoilla kaksinkertaistettiin.
- Liiketaloudelliset tavoitteet saavutettiin vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta.
- Organisaatiossa käynnistettiin kehityshanke ja metsävarojenhallintaa ja leimikon suunnittelua tehostettiin digitaalisilla työkaluilla.

Keskeiset toimet 2016

- Tähtäimessä 2,6 miljoonan kuutiometrin puunluovutus
- Kasvun luominen ydinliiketoiminnassa ja uudessa liiketoiminnassa
- Kilpailukyvyyn parantaminen ja johtamisen kehittäminen kehityshankkeessa määritellyillä toimilla.

Hakkuut suhteutettuna metsän kasvuun, Tornator Suomi

“Tornator työllistää hajaseuduilla merkittävästi.”

Yritysvastuu on liiketoiminnan kiinteä osa

Tornatorilla on käytössä luonnonvarojen keskeytyksen perustuva hakkuusuunnitelma, joka varmistaa, että hakkuut ovat taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisia. Hakkuusuunnitelma on liiketaloudellisesti merkittävä, ja sen seurauksena metsä sitoo yhä tehokkaammin hiiltä.

Metsistä saadaan raaka-ainetta moneen tarkoitukseen. Kaikki hakkuumateriaali on mahdollista hyödyntää metsäteollisuuden prosesseissa, oli kyseessä selluntuotanto, energia tai rakentaminen.

Tornator huolehtii ympäristövastuustaan muun muassa talousmetsien luonnonhoidon keinoin. Talousmetsien luonnonhoidolla tuotetaan ja turvataan metsien monimuotoisuutta, esimerkiksi

jättämällä hakkuualueille lahoppuuta, joka on elintärkeää 4 000–5 000 suomalaisessa metsässä elävälle lajille.

Vastuullisuus on yksi Tornatorin perusarvoista. Tornator huolehtii sosiaalisesta vastuustaan muun muassa työllistämällä ja maksamalla merkittävästi yhteisöveroja hajaseuduilla. Yhtiö kuuntelee sidosryhmiään ja kehittää toimintaansa saadun palautteen perusteella. Aktiivisen sidosryhmytyön tueksi on luotu palautejärjestelmä, johon kerätään asukkailta, ympäristöjärjestöiltä, metsästäjiltä ja päättäjiltä saadut palautteet. Järjestelmän avulla kaikki palautteet tulee käsiteltyä ja poikkeamiin pystytään reagoimaan tarvittaessa nopeasti.

“Tornatorin sertifioidut metsät ovat tärkeä raaka-ainelähde suomalaiselle kartonkituotannolle.”

Terhi Koipijärvi,
Stora Enso Consumer Board

Vastuullinen puu on myyntivaltti

Stora Enso vaatii toimittajilta sitoutumista toimintaohjeisiimme, jotka edellyttävät ihmis- ja työoikeuksien kunnioittamista, ympäristövaikutusten huomioimista ja liiketoiminnan vastuullisuutta.

Meille Stora Enso Consumer Boardissa on ensisijaisen tärkeää, että puu tulee sertifioiduista metsistä ja voimme tarjota asiakkaillemme sekä FSC- että PEFC-sertifioituja tuotteita. Käyttämällä raaka-ainelähteenään Tornatorin sertifioituja metsiä suomalainen kartonkituotanto voi vastata näihin asiakastarpeisiin.

Tornatorin ammattimainen metsänhoito takaa meille laadukkaan raaka-aineen saatavuuden myös jatkossa. Myös asiakkaamme ovat kiinnostuneita metsänhoidon tasosta. Kaikille osapuolille on tärkeää, että metsänhoito on taloudellisesti kestävä.

Suomessa tuotetaan valtaosin havupuuta, ja moniin kartonkilaatuihin saadaan lujuttua käyttämällä eri kerroksissa sopivassa suhteessa pohjoista havusellua. Havusellun raaka-aineina ovat pääasiassa harvennuspuu ja sahojen sivutuotteet, joten sen käyttö edistää kestävä metsätaloutta ja sivutuotteiden hyötykäyttöä.

Maankäyttöliiketoiminta

Laadukkaita rantatontteja ja uusia maankäytön muotoja

Maankäyttöliiketoiminnan vastuulla on maanjalostus, maakaupat sekä erilaisten vuokra- ja käyttöoikeussopimusten solmiminen. Sen tavoitteena on kehittää Tornatorin maaomaisuutta sekä tunnistaa ja hyödyntää metsäomaisuudesta alueita, joissa piilee taloudellista lisäarvoa.

“Ostimme vuonna 2000 Savonlinnassa mökkitontin, jonka ympäröivät maat ovat nykyään Tornatorin omistuksessa. Tornator on ollut hyvä naapuri. Erityisesti he saavat pisteet siitä, että ottivat meihin hyvissä ajoin yhteyttä ja tarjosivat ostettavaksi tontin vierestä maata, johon olisi muussa tapauksessa tullut uudistushakkuu.”

Päivi Hirvonen

Vuonna 2015 yhtiö teki historiansa suurimman yksittäisen maanmyynnin. Tornator myi United Bankersin hallinnoimalle rahastolle noin 7 100 hehtaaria metsämaita. Kauppa edisti yhtiön tavoitetta vähentää metsäomaisuutta Pohjois-Suomessa ja keskittää omistuksiaan ydinalueille.

Maanjalostuksessa metsäalueista tunnustetaan erityisarvoja, joita voidaan hyödyntää, tai alueet myydään merkittävästi metsätalousarvoa korkeammalla – parhaimmillaan moninkertaisella – hinnalla. Hyvä esimerkki jalostuksesta on lomatonteiksi sopivien maiden kaavoittaminen ja tonttien myyminen. Suomessa yleinen taloustilanne hidasti tonttien kysyntää, mikä vaikutti Tornatorin tonttimyyntiin kielteisesti.

Yhtiö saa tuloja myös vuokraamalla maata, esimerkiksi tuulivoiman tuotantoon ja kiviaineksen ottoon. Kaikki metsätalousmaa on jatkuvasti vuokralla metsätuskäyttöön ja hyödynnettävissä virkistyskäytössä jokamiehen oikeudella.

Yhtiö edistää luonnonsuojelua vapaaehtoisilla rauhoitussopimuksilla ympäristöviranomaisten kanssa. Vuonna 2015 esiteltiin uusi soidensuojelun täydennysohjelma, ja Tornator sopi pilotti-kohteiden toteuttamisesta ensimmäisten maanomistajien joukossa. Rauhoitus koskee kolmea suokokonaisuutta, joiden yhteispinta-ala on noin 500 hehtaaria.

Yhteistyö ja avoimuus vastuullisen maankäytön perustana

Tornator tekee yhteistyötä ELY-keskusten, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa suunnitellessaan maankäytön mahdollisuuksia, kuten tuulivoimala-alueiden kaavoitusta. Paikallisille asukkaille ja asukasyhdistyksille järjestetään kokouksia, joissa keskustellaan maankäyttösuunnitelmien vaikutuksista ympäristöön, maisemaan, työllisyyteen ja verotuloihin.

Keskeiset saavutukset 2015

- Tornatorin historian suurin yksittäinen maanmyynti toteutettiin Pohjois-Suomessa.
- Ympäristövaikutusten arvioinnit saatiin päätökseen neljässä isossa tuulivoimahankkeessa.
- Vapaaehtoisen soidensuojelun täydennysohjelman toteuttaminen aloitettiin.

Keskeiset toimet 2016

- Erityisarvokohteiden ja Pohjois-Suomen hajatilojen myynnin jatkaminen strategian mukaisesti
- Käynnissä olevien tuulivoimahankkeiden yleiskaavojen saattaminen kaavaehdotusvaiheeseen
- Metsänomistuksen kasvattaminen Tornatorin ydinalueilla.

“Tornator hoitaa metsiään samalla pitkäjänteisellä tavalla kuin minä hoidan omia metsiäni.”

Taavi Ehrpais,
Alemaa ja Mets OÜ

Pitkäjänteistä metsänhoitoa

Yhtiöni Alemaa ja Mets OÜ omistaa, hoitaa ja hyödyntää Virossa noin 900 hehtaaria metsää. Työhöni kuuluu metsänhoito- ja puunkorjuutöiden suunnittelua ja valvontaa sekä edunvalvontaa myös Tornatorin tiloilla. Yhtiöni kautta olen myös istuttanut taimia Tornatorin metsissä.

Tornator hoitaa metsiään samalla pitkäjänteisellä tavalla, jolla itse pidän huolta metsistäni. He toimivat vastuullisesti myös ympäristöasioissa.

Tornatorin toimintatavan ja TornaApps-toiminnanohjausjärjestelmän ansiosta pystyn hallinnoimaan huomattavasti suurempia metsäalueita kuin aloittaessani toiminnan.

Tytäryhtiöt

Hallittua laajentumista ja palveluliiketoimintaa

Kaksi tytäryhtiötämme, Tornator Eesti OÜ Virossa ja SC Tornator SRL Romaniassa, rakentavat liiketoimintaansa hallitusti tiiviissä yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa.

Tornator Eesti OÜ keskittyi liiketoiminnan laajentamiseen metsäkiinteistökaupoilla ja omistusjärjestelyillä. Vuoden 2015 aikana omistusta kasvatettiin 12 000 hehtaarilla ja kahden viime vuoden aikana yhtiön kokonaismetsänomistus on lähes kaksinkertaistunut 53 000 hehtaariin.

Tornator keskittyy Virossa toisaalta erilaisten bionalouden tuotteiden kauppaan, ja toisaalta kasvattaa omaisuuden arvoa tehokkaalla ja

vastuullisella metsänhoidolla. Operatiivisessa metsänhoidossa ja hakkuissa hyödynnetään luotettavia virolaisia metsäpalveluyrittäjiä ja heidän resurssiaan.

Yhtiö palkkasi vuoden 2015 alussa viidennen toimihenkilön tukemaan laajentumistavoitteita. Uuden toimihenkilön vastuualueeseen kuuluvat puunkorjuuseen ja puukauppaan liittyvät tehtävät. Kehittyvän organisaation, toimintatapojen ja toiminnanohjausjärjestelmä TornaApps:n avulla lähes kaksinkertaistunutta metsäomaisuutta voidaan edelleen hallinnoida varsin pienellä henkilöstömäärällä.

Romanian luotettavinta metsäpalvelua

SC Tornator SRL omistaa Romaniassa 12 000 hehtaaria metsää ja on alueen puukaupassa keskisuuri toimija. Yhtiön toimintaan kuuluu myös 18 000 hehtaarin metsäpalveluliiketoiminta, jonka asiakkaita ovat ulkomaiset sijoittajat, pienet paikalliset yksityisomistajat ja Oituzin kunta. Tornatoriin luotetaan Romaniassa: se on ensimmäinen ulkomainen yhtiö, jota on pyydetty hoitamaan maan kunnallisia metsiä.

Tornator laajentuu hallitusti, ensisijaisesti olemassa olevan henkilöstön voimin. Myös Romaniaan räätälöity TornaApps IT-järjestelmä mahdollistaa laajojen pinta-alojen tehokkaan hallinnoimisen. Tulevaisuudessa yhtiön tavoitteena on kasvattaa metsänomistusta, lisätä puukaupan määrää ja laskea hehtaarikohtaisia kiinteitä kuluja.

Tornator on usealla paikkakunnalla merkittävä veronmaksaja. Yhtiön välillinen työllistämismäärä on 200–300 henkilöä vuodessa. Yhteistyö Brasovin yliopiston metsätieteellisen tiedekunnan kanssa työllistää lisäksi vuosittain 6–8 opiskelijaa 1–2 kuukaudeksi. Tutkimusyhteistyö valjastaa yliopiston tutkimustiedon liiketoiminnan kehittämiseen. Romaniassa kokeillaan muun muassa uusien puulajien istuttamista sekä eriasteisia raivaus- ja harvennustiheyksiä taimikoissa ja nuorissa metsissä.

Viro

Keskeiset saavutukset 2015

- Metsäomaisuutta lisättiin lähes 12 000 hehtaaria.
- 2014–2015 tehdyt metsäinvestoinnit saatiin välittömästi osaksi operatiivista toimintaa.
- Tornator liittyi kansalliseen PEFC-ryhmäsertifiointiin.

Romania

Keskeiset saavutukset 2015

- Tasainen kasvu jatkui ja operatiivinen tulos parantui.
- Työturvallisuudesta teetettiin riskianalyysi.
- Palkattiin uusi yritys vastuusta vastaava työntekijä ja aloitettiin FSC-sertifioinnin taustaselvitys.

Keskeiset toimet 2016

- Yhtiökohtainen metsäsertifikaatti
- Kansallisten metsänkasvu- ja metsänkäsittelymallien sisällyttäminen laskentasovellukseen sekä niiden soveltaminen TornaApps-toiminnanohjausjärjestelmässä
- Metsäomaisuuden hyödyntämisen parantaminen puunkorjuu- ja puukauppatapoja kehittämällä.

Keskeiset toimet 2016

- Liikevaihdon kasvattaminen 10 prosenttia
- Metsäomaisuuden kasvattaminen maakaupoilla
- FSC-sertifikaatin saaminen metsäomaisuudelle
- Työturvallisuuden tason kohottaminen alihankkijoiden, muun muassa kuljetus- ja korjuuyrittäjien parissa.

Henkilöstö

Osallistumisesta ja oppimis- mahdollisuuksia

Tornatorin tapa huolehtia yritysvastuustaan kiteytyy yhtiön henkilöstöpolitiikassa. Järjestämällä säännöllisiä koulutuksia ja tarkkailemalla henkilöstön työkykyä Tornator ylläpitää korkeaa ammattitaitoa sekä tekee kaikkensa työturvallisuuden ja -hyvinvoinnin eteen kaikissa toimintamaissaan.

Yhtiön yhteinen vastuullisuusohjeistus, ”Code of Conduct”, on vastuullisen henkilöstöpolitiikan tukiranka. Ennaltaehkäisemällä työtapaaturmia ja tukemalla työssä jaksamista yhtiö voi vähentää sairauspoissaoloja ja vaikuttaa merkittävästi henkilöstökustannuksiin.

Tornatorin Suomen henkilöstössä on kaksi pääryhmää: noin sata metsuria ja noin 65 toimihenkilöä. Toimihenkilöitä ovat muun muassa metsänhoitoesimiehet, maankäyttöesimiehet, kirjanpitäjät ja hallinnolliset työntekijät. Virossa työskentelee lisäksi viisi ja Romaniassa 37 henkilöä metsätalouden tehtävissä.

Pitkäjänteistä työhyvinvointia

Keväällä 2015 Tornator järjesti ensimmäistä kertaa toimihenkilöille psykososiaalisen kuormituksen riskiarvioinnin, jolla arvioitiin muun muassa henkistä kuormitusta.

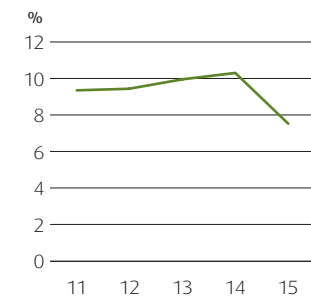
Kokonaisuudessaan riskiarvioinnista saatiin hyvät tulokset. Muutamat työntekijät kuitenkin kertoivat kokevansa syrjintää tai epätasa-arvoista kohtelua. Seurauksena kaikille työntekijöille laadittiin muistutus siitä, millaista vuorovaikutuksen työyhteisössä pitäisi olla.

Marraskuussa 2015 Tornatorin toimihenkilöt suorittivat henkilöarvioinnin, jonka tavoite oli saada kattavaa palautetta oman toiminnan vahvuuksista ja kehitystarpeista. Selvitysten avulla rakennettiin henkilökohtainen kehityssuunnitelma oman työn tuloksellisuuden parantamiseksi. Prosessin tavoitteena oli myös selkeyttää toimihenkilöiden rooleja kehittyvässä Tornatorissa.

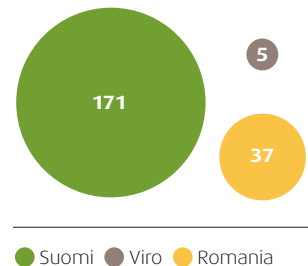
Tornatorin pitkän aikavälin strategian tueksi käynnistettiin organisaatiota virtaviivaistava kehitysohjelma. Yhtiö haluaa varmistaa, että oikeat ihmiset ovat oikeissa tehtävissä. Lisäksi halutaan vapauttaa resursseja uusiin liiketoimintoihin.

Henkilöstökulut

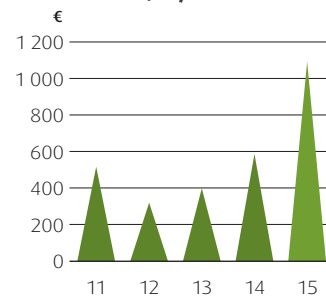
(% liikevaihdosta)

Henkilöstön jakautuminen alueittain

Henkilöstön kehittäminen Suomessa, €/hlö

”Romaniassa Tornator erottuu muista työnantajista vastuullisuudellaan.”

Sandor Peter,
metsänhoitaja

Henkilöstöstä huolehditaan Romaniassa

Romaniassa Tornator erottuu muista työnantajista vastuullisuudellaan. Maksamme verot ja työntekijöiden palkat ajallaan, lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti, mikä ei ole romanialaisissa yrityksissä itsestään selvää.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen on ollut keskeistä Tornatorin Romanian toiminnassa. Se sisältää työhön perehdyttämisen, ammatilliset opintomatkat kotimaassa ja ulkomaille sekä korkeatasoiset englannin ja saksan kielen kurssit.

Tämän hetken suurimpana haasteena on Suomen tasolla olevien yritysvastuuperiaatteiden soveltaminen urakoitsijoidemme ja asiakkaidemme parissa. Tavoitteenamme on profiloitua Romanian metsätaloudessa vastuullisena sijoittajana ja toimijana.

Kehitysohjelman lopputuloksena Tornator siirtyy vuoden 2016 aikana prosessiorganisaatioksi. Tämä tarkoittaa, että metsänhoitoesimiesten vastuualueet kasvavat ja he keskittyvät selkeämmin suunnitteluprosessiin. Erillinen toimihenkilö vastaa jatkossa metsänhoidosta ja metsureiden työnohjauksesta.

Ennakoimalla työturvallisuutta ja -hyvinvointia

Metsureiden työ sisältää työturvallisuusriskejä, kuten pitkän aikavälin rasisitusvaivat ja loukkaantumiset maastossa. Riskeihin varaudutaan säännöllisillä koulutuksilla, työpajoilla ja selkeillä toimintamalleilla.

Jokainen uusi metsuri saa työnopastajaksi kokeneemmän metsurin. Työnopastaja on uuden työntekijän työpari, joka neuvoo oikeanlaisissa työasennoissa ja tarkistaa, että työvälineet ovat kunnossa ja että niitä käytetään oikein. Metsurit työskentelevät kausisopimuksella ja ovat lomautettuna talvikauden. Keväisin pidettävissä

työkauden avauspäivissä kerrataan työturvallisuusasioita ja käydään läpi mahdolliset muutokset työskentelytapoihin.

Myös toimihenkilöiden osaamisesta huolehditaan koulutuksilla. Esimerkiksi metsänhoitoesimiehille pidettiin syksyn 2015 aikana turve maiden metsänhoitokoulutus. Yhdessä Viron ja Romanian tytäryhtiöiden kanssa Tornator suunnitteli vastuullisuusperiaatteiden levittämistä mahdollisimman tehokkaasti Suomen ulkopuolelle sekä urakoitsijoiden, alihankkijoiden ja asiakkaiden pariin.

”Työturvallisuusriskeihin varaudutaan säännöllisillä koulutuksilla, työpajoilla ja selkeillä toimintamalleilla.”

Työurien pidentämiseen tähtäävä ohjelma käynnistyi

Vuoden 2015 keväällä lanseeratun Ehjänä eläkkeelle -ohjelman tarkoituksena on vähentää ennenaikaisia siirtymisiä työkyvyttömyyseläkkeelle ja pitkäaikaisia sairauspoissaoloja. Pidentämällä työuria ja erityisesti metsureiden työhyvinvointia Tornatorin liiketoiminnan tuotavuus ja laatu voivat parantua merkittävästi.

Tornator on valinnut strategiseksi tavoitteekseen sairauspoissaolojen puolittamisen. Tällä hetkellä yrityksen metsureiden sairauspoissaolot ovat noin 10 prosenttia kokonaistyöajasta. Poissaolot koostuvat pääasiassa pitkäaikaisista sairaustapauksista. Ohjelman avulla Tornator pyrkii vähentämään työtaturmia sekä parantamaan henkilöstön fyysistä ja psyykkistä jaksamista.

Osa tapaturmariskeistä liittyy maastossa tehtävään työhön ja aiheutuu kaatumisista ja liukastumisista. Tällaiset tapaturmat ovat hyvin hallinnassa, ja niiden aiheuttamat poissaolot ovat pysyneet 1-2 prosentin tasolla. Merkittävämpi riski ovat kuitenkin pidemmällä aikavälillä syntyvät polvi- ja selkävaivat, jotka saattavat johtaa työuran katkeamiseen ennen eläkeikää.

“Tornator on valinnut strategiseksi tavoitteeksi sairauspoissaolojen puolittamisen.”

Koulutuksilla kohti tuloksia

Pidemmän aikavälin työterveysriskien torjumiseksi on kevästä 2015 lähtien pidetty erilaisia koulutuksia ja työpajoja osana Ehjänä eläkkeelle -ohjelmaa.

Metsänhoitokauden avauspäivässä pidettiin metsureille ja heidän esimiehilleen tilaisuus, jossa käytiin läpi työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyviä asioita. Lisäksi tehtiin niveliä tukevia lihaksia ylläpitävä venyttelyharjoitus ja korostettiin ruokavalion vaikutusta työssä jaksamiseen suunnittelemalla terveelliset eväät.

Eri puolilla Suomea Tornatorin toiminta-alueilla järjestettiin vuoden aikana kolme vastaavaa tilaisuutta. Metsurit ja esimiehet pääsivät pohtimaan, mitä omissa työtavoissa pitäisi muuttaa ja mitä säilyttää ennallaan.

Tilaisuuksista tehtiin yhteenveto, jonka pohjalta työurien pidentämistä edistetään yhdessä työsuojeluorganisaation ja työterveyshuollon kanssa. Kaikki osapuolet tekevät yhteistyötä henkilöstön työkuoron ylläpitämiseksi. Toimenpiteet ovat ennaltaehkäiseviä, minkä takia merkittäviä tuloksia odotetaan 2-3 vuoden päästä.

Vuoden 2016 tavoitteena on viedä muutokset käytäntöön työterveyspalveluita tarjoavien kumppaneiden kanssa, selkeyttää johtamista ja ottaa yksilölliset työaikajärjestelyt käyttöön laajemmin.

Hallinto

Omistus ja yhtiö rakenne

Tornator Timberland –konserniin kuului vuonna 2015 Suomen emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Virossa Tornator Eesti OÜ ja Romaniassa SC Tornator SRL. Kaikki kolme yhtiötä omistavat metsää ja harjoittavat operatiivista metsätaloutta.

Tornator Oyj:n omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. Yhtiössä on 11 osakkeenomistajaa.

Hallinnointiperiaatteet

Tornatorin hallinnosta vastaavat yhtiökokous, hallitus sekä toimitusjohtaja johtoryhmän avustuksella. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hallitukset muodostuvat emoyhtiön johdon edustajista.

Yhtiökokous ja hallitus

Tornator Oyj:n yhtiökokous on konsernin ylin päättävä elin, joka päättää sille osakeyhtiölaissa säädetyistä asioista. Yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään toukokuussa yhtiön hallituksen määräämänä päivänä.

Hallitukseen kuuluu 4–7 varsinaista jäsentä, jotka yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Yhtiökokous valitsee myös jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Hallitus valvoo Tornatorin toimintaa ja johtamista sekä päättää merkittävistä yhtiön strategioista, investointeista, organisaatiosta ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus kokoontuu vähintään neljästi vuodessa. Vuonna 2015 hallitus kokoontui kahdeksan kertaa.

Valiokunnat

Tornatorissa toimii kaksi valiokuntaa. Oversight Committee tehtävänä on valvoa yhtiön ja osakkaan välisiä merkittäviä sopimuksia. Valiokunta toimii Tornatorin hallituksen alaisena. Hallitus valitsee valiokuntaan keskuudestaan kolme jäsentä vuodeksi kerrallaan. Valiokunta kokoontuu ja raportoi hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Lisäksi Tornatorin hallituksen alaisena toimii palkitsemisvaliokunta, johon hallitus valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä vuodeksi kerrallaan ja joka kokoontuu ja raportoi hallitukselle tarvittaessa.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Tornatorin hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön taloudellisesta tuloksesta sekä liiketoimintojen ja hallinnon järjestämisestä lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu antaa hallitukselle tietoa muun muassa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja liiketoimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Toimitusjohtaja vastaa merkittävimpien asiakkaiden hoidosta.

Toimitusjohtajan tukena toimii strateginen johtoryhmä. Johtoryhmään kuului vuonna 2015 neljä jäsentä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmän tehtävänä on hallituksen määrittelemän strategian toteuttaminen käytännössä. Johtoryhmä kokoontuu noin kuukauden välein sekä aina tarvittaessa. Vuonna 2015 johtoryhmä kokoontui kahdeksan kertaa.

Strategisen johtoryhmän lisäksi yhtiössä toimii operatiivinen päällikkötaso, jonka muodostavat eri toimintojen asiantuntijat ja jonka tehtävänä on auttaa strategista johtoryhmää strategian jalkauttamisessa. Operatiiviseen päällikkötasoon kuuluu kymmenen henkeä, ja siitä kutsutaan edustajia strategisen johtoryhmän kokouksiin tarvittaessa.

Operatiivinen toiminta

Suomessa operatiivinen toiminta oli vielä vuonna 2015 jaettu alueellisesti viiteen metsätaloustiimiin. Yhtiössä siirrytään kuitenkin vuoden 2016 alussa prosessiorganisaatioon ja maantieteelliset tiimit puretaan. Uudet ydinprosessit ovat metsätalous, metsänhoito ja maankäyttö. Näiden tukena ovat lisäksi perinteiset sisäiset palveluprosessit kuten henkilöstöhallinto, ICT, talous, viestintä jne.

Ulkomailla maajohtajat (Country Managers) vastaavat operatiivisen toiminnan järjestämisestä ja raportoinnista emoyhtiöön.

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan vuosipalkkio. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja strategisen johtoryhmän jäsenten palkkioista. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan kiinteä kuukausipalkka ja henkilökohtainen bonus. Johtoryhmä kuuluu lisäksi pitkän aikavälin rahapohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin.

Tornator Oyj:n osakkeenomistajat

	%
Stora Enso Oyj	41,0
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	16,9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	13,1
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	6,3
OP-Eläkekassa	5,2
Muut osakkeenomistajat	17,5
Yhteensä	100,0

Tilintarkastajat

Yhtiökokous valitsee käytettävän tilintarkastusyhteisön vuodeksi kerrallaan. Tornatorin tilintarkastajana toimii Deloitte & Touche Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Vattulainen, joka on toiminut tehtävässä vuodesta 2011 lähtien.

Emoyhtiön tilintarkastajat vastaavat koko konsernin tilintarkastuksen suunnittelusta, koordinoinnista ja ohjauksesta. Tilintarkastussuunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä konsernijohton kanssa. Tilintarkastajat raportoivat emoyhtiön hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi.

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit. Jäljempänä on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta.

Tornator Timberland -konserni 31.12.2015

11 osakkeenomistajaa

Tornator Oyj Suomi 580 000 ha

SC Tornator SRL
Romania 12 000 ha

Tornator Eesti OÜ
Viro 53 000 ha

Strategiset riskit

Tornator myy pääosan hakkuuoikeuksistaan yhdelle asiakkaalle. Tämä muodostaa riskikeskittymän, jonka hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Suomessa puun kysyntä on perinteisesti ylittänyt kotimaisen tarjonnan, mistä osoituksena on jo vuosia ollut merkittävä tuontipuun määrä. Kysyntä on myös uusien investointien myötä kasvussa. Yhtiö on myös luonut hyvät suhteet useisiin keski-suuriin puunjalostajiin ja energiasektorin toimijoihin. Konsernin puun myynnistä noin 25 prosenttia tulee muilta kuin pääasiakkaalta, ja koko liikevaihdosta pääasiakkaan osuus on noin 55 prosenttia.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien ja metsäpalojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä. Hinta-vaihtelut ovat viime vuosina pienentyneet merkittävästi Suomessa.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuiden suuntaamisella met-

sien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Metsäntutkimuslaitoksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma ovat vuodelta 2011. Laskelma päivitetään vuonna 2016.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu. Suomen FSC:n kansallisten kriteerien päivitys on alkamassa. Tornator tulee tiiviisti osallistumaan tähän prosessiin.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyyntiä. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua. Näin on jo tapahtunutkin, ja maanjalostusinvestoinnit on siksi sopeutettu tonttimyynnin volyymin mukaiseksi.

Tuulivoiman hankekehitykseen käytettävien investointien riskiä hallitaan tekemällä riittävän tarkat esiselvitykset ennen hankkeiden käynnistämistä, valitsemalla kumppaneiksi merkittäviä alan toimijoita, hajauttamalla hankkeet alueellisesti eri

Tornatorin metsäomaisuus Suomessa

580 000

hehtaaria

puolille Suomea sekä viemällä hankesuunnittelu läpi huolellisesti. Tornator ei osallistu tuulivoiman rakentamiseen eikä tuotannon omistamiseen, vaan myy osuutensa hankkeista ennen rakentamista ja jää maapohjan osalta vuokranantajaksi.

Metsävarojen hyödyntämiseen liittyviä, ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Suomen metsissä harvinaisen kaksoisertifiointi on vahva osoitus yhtiön ammattitaidosta ja vakavasta suhtautumisesta metsien hoitoon. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on tärkeää myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjänsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin. Riskiä hallitaan myös aktiivisella henkilöstöpolitiikalla.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia.

Operatiiviset riskit

Tornator hallitsee sisäisiä liiketoimintariskejä hallituksen ja toimivan johdon hyväksymillä prosesseilla, jotka on tarkastettu myös ulkoisten tilintarkastajien toimesta. Laajentuminen ulkomaille hajauttaa riskejä omaisuuden ja toiminnan osalta.

Luonnonkatastrofit muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomailla Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita.

Rahoitusriskit

Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeeseen seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi.

Markkinakoron muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaissovimuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttokoron vaihtelua, ja näin yhtiön pitkän aikavälin arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla.

Hallitus

Esko Torsti

s. 1964, valtiotieteiden lisensiaatti
Puheenjohtaja 2010–
Jäsen 2003–2009
Ilmarinen, johtaja 2006–

Tausta:

Pohjola, sijoitusjohtaja 2001–2003
ja 2005–2006
Pohjola Omaisuudenhoito,
toimitusjohtaja 2003–2005
Ilmarinen, korkosijoitusjohtaja
1998–2001
Skandinaviska Enskilda Banken,
Suomen pääekonomisti
1996–1998

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Desentum Oy, hallituksen
puheenjohtaja
Fingrid Oyj, hallituksen jäsen
William ja Ester Otsakorven
säätiö, hallituksen jäsen

Erkki Ryynänen

s. 1971, kauppatieteiden maisteri
Jäsen 2010–
OP Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen
sijoitukset, johtaja 2014–
OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
toimitusjohtaja 2010–

Tausta:

OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
sijoituspäällikkö 2009–2010
OPK Vakuutusyhteisöjen
sijoitukset, sijoituspäällikkö
2000–2009

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Suomen Metsäsijoitus Oy,
hallituksen jäsen
Eläkesäätiöyhdistys, hallituksen
jäsen

Mikko Koivusalo

s. 1961, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja 2010–
Jäsen 2006–2010
Varma, sijoitusjohtaja,
listaamattomat sijoitukset, 1997–

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Realia Group Oy, hallituksen jäsen

Jari Puhakka

s. 1966, yhteiskuntatieteiden
maisteri
Jäsen 2015–
Etera, johtaja 2010–

Tausta:

Pohjola Varainhoito, sijoitusjohtaja
2005–2010
Ilmarinen, osakejohtaja
2000–2003, arvopaperijohtaja
2003–2005
OPK Vakuutusyhteisöjen
sijoitukset, sijoitusjohtaja
1999–2000
Gyllenberg, salkunhoitaja ja
strategi 1994–1999
OKO/Opstock analyytikko ja
salkunhoitaja 1989–1994

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Suomen taideteollisuusyhdistys,
hallituksen jäsen

Jari Suominen

s. 1969, kauppatieteiden
maisteri
Jäsen 2015–
Stora Enso, johtaja 1995–

Tausta:

Useita johtajatehtäviä Stora
Ensossa

Varajäsenet:

Jukka Reijonen, Etera
Risto Autio, Varma
Jari Pussinen, Pohjola
Jari Suvanto, Stora Enso
Timo Kärkkäinen, Ilmarinen

Strateginen johtoryhmä

Arto J. Huurinainen

s. 1950, metsänhoitaja
Toimitusjohtaja 2002–2015

Tausta:

Stora Enso Oyj, resurssi- ja hallintojohtaja 1997–2002
Enso Oy, aluejohtaja 1992–1996
Enso-Gutzeit Oy, sisäinen tarkastaja 1987–1991
Enso-Gutzeit Oy, hankintapäällikkö 1987
Plan Sell Oy, hankintapäällikkö 1982–1986
Metsähallitus, suunnittelu- ja kenttäpäällikkö 1974–1982

Henrik Nieminen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri, EMBA
Talous- ja rahoitusjohtaja, varatoimitusjohtaja 2007–

Tausta:

Tornator Oy, talous- ja rahoitusjohtaja 2002–2006
Stora Enso Ab, projektijohtaja 2001–2002
Stora Enso Financial Services SA, rahoitusjohtaja 2000–2001
Enso Oy, rahoituspäällikkö 1998–2000
Enso Oy, laskenta-analytiikko 1997–1998

Ari Karhapää

s. 1967, metsätalousinsinööri
Liiketoimintajohtaja 2012–
Varatoimitusjohtaja 2014–

Tausta:

Metsänomistajien liitto P-K, johtaja 2009–2011
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, johtaja 2009–2011
Karjalan Metsätilat Oy LKV, toimitusjohtaja 2004–2009
Metsänhoitoyhdistys Raja-Karjala, johtaja 2004–2008
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Karjala, johtaja 2002–2004

Antero Luhtio

s. 1957, diplomi-insinööri
Maankäyttöjohtaja 2014–

Tausta:

Tornator Oyj, maankäyttö-
päällikkö 2011–2014
Metsähallitus, johtaja, Laatumaa-
tulosalue 1998–2011
Metsähallitus, maankäyttö-
päällikkö 1995–1998
Metsähallitus,
maanmittausinsinööri 1990–1995
Maanmittauslaitos, apulaispiiri-
insinööri 1988–1990
Maanmittauslaitos,
maanmittausinsinööri 1983–1988

Sixten Sunabacka

s. 1960, metsänhoitaja, MBA
Toimitusjohtaja 2016–

Tausta:

Työ- ja elinkeinoministeriö,
strateginen johtaja 2010–2015
UPM Kymmene Oyj,
metsäpäällikkö ja metsäjohtaja
2005–2010
Useita johtotehtäviä eri
metsäalan yrityksissä, 1985–2005

Yhteenveto konserni-tilinpäätöksestä 2015

Tornator Timberland -konserni raportoi tilinpäätöslukunsa kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti. Tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden (=metsä) ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosten vaikutusta tulokseen. Sama koskee vertailuvuoden lukuja.

Konsernin liikevaihto oli 113,6 miljoonaa euroa (90,7), kasvua 25,2 prosenttia. Merkittävää kasvua selittävät metsämaan myynnit Suomessa ja metsien omistusjärjestelyt Virossa. Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituloja 30,8 miljoonaa euroa (10,8). Pääosa liikevaihdosta muodostui puunmyyntituloista, 82,1 miljoonaa euroa, 72 prosenttia (79,2 miljoonaa euroa, 87 prosenttia). Puuta luovutettiin 2,65 miljoonaa m³ (2,75 miljoonaa m³), eli melkein sama määrä kuin edellisvuonna. Puun parempi keskihinta kohotti liikevaihtoa. Liiketoiminnan muut tuotot, 3,6 miljoonaa euroa (4,3), sisältävät 1,2 miljoonaa euroa suojelualuekorvauksia (1,6). Loppuosa muista tuotoista on lähinnä maa-alueiden vuokratuottoja ja maa-ainesmyyntiä.

Liikevoittoa käyvin arvoin kertyi 56,4 miljoonaa euroa (65,0) ja tilikauden voitto oli 39,1 miljoonaa euroa (tappio 27,0). Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos laski liikevoittoa 18,1 miljoonaa euroa (+2,4), mutta rahoitusinstrumenttien positiivinen käyvän

arvon muutos nosti tulosta 12,4 miljoonaa euroa (-71,4) ennen laskennallisia veroja. Operatiivinen liikevoitto ja nettotulos kasvoivat konsernin kaikissa toimintamaissa Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Liikevoitto oli 65,6 prosenttia (69,0) liikevaihdosta, sijoitetun pääoman tuotto oli 7,7 prosenttia (6,5) ja oman pääoman tuotto 10,0 prosenttia (6,5). Osinkotuotto oli 4,7 prosenttia (4,8).

Biologiset hyödykkeet, kuten Tornatorin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkinaarvoonsa. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Käyvän arvon laskee ulkopuolinen arvioija tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konsernin metsäomaisuuden arvo tilinpäätöksessä oli edellisvuoden tasolla eli noin 1 115 miljoonaa euroa (1 115) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus.

Pitkien markkinakorkojen nousu vuoden alusta näkyi Tornatorin korkosuojauksien käyvissä arvoissa: edellisvuoden yli 70 miljoonan euron negatiivinen tulosvaikutus vaihtui noin 12 miljoonaa positiiviseksi ennen laskennallisia veroja. Yhtiön

likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Edellisen vuodenvaihteen rahoitusjärjestelyt näkyivät rahoituskulujen pienenemisenä. Lisäksi korkosuojien strukturointi ja yritystodistusohjelman käyttöönotto laskivat korkokuluja noin 4 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden lopussa lainaa nimellis-arvoltaan yhteensä 507,5 miljoonaa euroa (522,0) ja tilikauden nettorahoituskulut ilman käyvän arvon erien muutoksia olivat 20,6 miljoonaa euroa (26,0). Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2015 oli 38,6 prosenttia (37,2).

Yhtiö investoi teiden rakentamiseen, kunnostus- ojituksiin, IT-kehityshankkeisiin ja lannoitukseen yhteensä noin 3,4 miljoonaa euroa (3,3). Tornator myös osti uusia metsämaita Virossa yhteensä noin 31,8 miljoonalla eurolla (28,2) ja myi metsämaita sekä Suomessa että Virossa yhteensä noin 30,8 miljoonalla eurolla (11,1).

Tilikaudella 2015 yhtiö maksoi omistajilleen osinkoa yhteensä 21 miljoonaa euroa (22). Tornatorin hallitus esitti päätettäväksi kevään 2016 yhtiökokouksessa, että yhtiö jakaa omistajilleen osinkoina 6,00 euroa per osake eli yhteensä 30 miljoonaa euroa.

Tornatorin palveluksessa oli tilikauden 2015 aikana keskimäärin 213 henkilöä (217).

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	1.1-31.12.2011	1.1-31.12.2012	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2014	1.1-31.12.2015
Liikevaihto	77,7	82,9	86,7	90,7	113,6
Liiketoiminnan muut tuotot	10,6	5,4	4,8	4,3	3,6
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-3,2	-1,8	0,6	-1,2	-13,8
Materiaalit ja palvelut	-7,5	-8,8	-11,4	-12,9	-11,6
Henkilöstökulut	-7,2	-7,8	-8,7	-9,4	-8,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1,2	-1,4	-2,0	-2,6	-2,8
Liiketoiminnan muut kulut	-4,1	-5,5	-4,6	-6,3	-5,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	25,4	8,7	49,2	2,4	-18,1
Liikevoitto	90,5	71,8	114,7	65,0	56,4
Rahoitustuotot	0,6	0,4	0,4	0,0	0,1
Rahoituskulut	-17,1	-16,7	-23,8	-26,1	-20,7
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	-1,6	-45,0	17,1	-71,4	12,4
Rahoituskulut (netto)	-18,2	-61,3	-6,3	-97,5	-8,2
Tulos ennen veroja	72,4	10,5	108,4	-32,4	48,2
Tuloverot	-12,9	-11,4	-10,4	-7,0	-9,9
Laskennallisten verojen muutos	2,0	8,3	10,1	12,4	0,8
Tilikauden tulos	61,5	7,4	108,1	-27,0	39,1

Konsernin tase

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	1,1	0,5	4,4	3,7	3,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	75,5	80,0	78,8	82,9	85,9
Biologiset hyödykkeet	950,9	969,2	1 022,7	1 047,4	1 045,4
Johdannaiset	0,0	0,0	0,0	8,9	8,9
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
	1 027,5	1 049,7	1 105,8	1 142,9	1 143,7
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	0,1	0,1	2,4	4,1	3,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,6	4,2	3,7	5,4	4,9
Muut rahoitusvarat	24,2	16,2	7,4	9,6	8,1
Rahavarat	7,4	34,8	30,3	28,9	20,9
	33,3	55,3	43,8	47,9	37,1
Varat yhteensä	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8	1 180,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Muu oma pääoma	380,4	376,1	427,1	381,0	403,3
Oma pääoma yhteensä	430,4	426,1	477,1	431,0	453,3
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	117,4	115,0	107,7	96,0	96,4
Rahoitusvelat	431,4	457,8	453,0	472,0	466,8
Johdannaiset	44,0	65,7	45,3	107,6	86,2
Eläkevastuuvelka	0,0	0,0	0,2	0,3	0,3
	592,7	638,4	606,1	676,0	649,6
Lyhytaikaiset velat					
Rahoitusvelat	12,0	4,5	44,5	61,5	51,5
Johdannaiset	0,0	3,8	0,0	0,1	4,0
Ostovelat ja muut velat	25,7	32,1	21,8	22,1	22,3
	37,7	40,5	66,3	83,8	77,8
Velat yhteensä	630,4	678,9	672,5	759,8	727,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8	1 180,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					39 133,5	39 133,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				60,0		60,0
Muuntoero			-386,8			-386,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat				26,0		26,0
Rahavirtojen suojaukset				4 489,9		4 489,9
Kauden laaja tulos	50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	407 072,0	474 338,7
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako					-21 000,0	-21 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-21 000,0	-21 000,0
Oma pääoma 31.12.2015	50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	386 072,0	453 338,7

1 000 €	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	50 000,0	29 995,2	-6 846,8	-12 983,2	416 955,0	477 120,2
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-27 016,5	-27 016,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-140,0		-140,0
Muuntoero			-113,6			-113,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat				0,8		0,8
Rahavirtojen suojaukset				3 165,1		3 165,1
Kauden laaja tulos	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	389 938,5	453 016,0
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako					-22 000,0	-22 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-22 000,0	-22 000,0
Oma pääoma 31.12.2014	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	2011	2012	2013	2014	2015
Liiketoiminnan rahavirta					
Myynnistä saadut maksut	59,1	79,2	68,1	76,9	81,1
Aineellisten hyödykkeiden luovutustuotot	12,6	9,4	9,5	11,1	30,8
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	10,8	5,6	4,8	4,2	3,5
Maksut liiketoiminnan kuluista	-19,8	-22,4	-25,4	-27,2	-25,6
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	62,8	71,7	57,0	65,0	89,8
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-16,7	-20,0	-21,8	-25,3	-20,8
Saadut korot liiketoiminnasta	0,6	0,4	0,4	0,0	0,1
Maksetut välittömät verot	-13,4	-13,0	-10,5	-6,9	-6,8
Liiketoiminnan rahavirta	33,3	39,2	25,0	32,8	62,3
Investointien rahavirta					
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-12,8	-10,8	-6,2	-25,1	-28,3
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-1,6	-1,3	-0,8	-3,1	-3,5
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4,3	-4,1	-3,9	-3,3	-3,4
Investoinnit osakkuusyhtiöihin ja muihin sijoituksiin	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin	-2,5	0,0	0,0	-2,2	0,0
Luovutustulot myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnistä	0,0	8,5	8,7	0,0	1,6
Investointien rahavirta	-21,2	-7,7	-2,2	-33,7	-34,5
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,5	395,5	0,0	150,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-12,0	-366,0	-4,4	-145,6	-4,7
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,0	4,5	40,0	17,0	57,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-12,1	0,0	0,0	-67,1
Maksetut osingot	-13,5	-26,0	-63,0	-22,0	-21,0
Rahoituksen rahavirta	-25,0	-4,1	-27,4	-0,6	-35,8
Rahavarojen muutos	-12,9	27,4	-4,6	-1,4	-8,0
Rahavarat tilikauden alussa	20,3	7,4	34,8	30,3	28,9
Rahavarat tilikauden lopussa	7,4	34,8	30,3	28,9	20,9

Talouden yhteenveto

Tornator Timberland -konserni raportoi kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti.

	2011	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto, milj. euroa	77,7	82,9	86,7	90,7	113,6
Liikevoitto, milj. euroa	90,5	71,8	114,7	65,0	56,4
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta, milj. euroa	65,2	63,1	65,5	62,6	74,5
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta, % liikevaihdosta	83,8	76,1	75,6	69,0	65,6
Tilikauden tulos, milj. euroa	61,5	7,4	108,1	-27,0	39,1
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia, milj. euroa	35,7	35,4	31,7	29,6	44,0
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia, % liikevaihdosta	45,9	42,7	36,5	32,7	38,8
Oma pääoma, milj. euroa	430,4	426,1	477,1	431,0	453,3
Korolliset nettovelat, milj. euroa	411,7	411,3	459,8	495,0	489,3
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8	1 180,8
Sijoitetun pääoman tuotto ilman biol. hyöd. käyvän arvon muutosta, %	7,4 %	7,1 %	7,1 %	6,5 %	7,7 %
Oman pääoman tuotto ilman käyvän arvon muutoksia, %	8,6 %	8,3 %	7,0 %	6,5 %	10,0 %
Omavaraisuusaste, %	41,9 %	40,1 %	43,0 %	37,2 %	38,6 %
Maksetut osingot, €/osake	2,7	5,2	12,6	4,4	4,2
Osinkotuotto, %	3,1 %	6,1 %	14,0 %	4,8 %	4,7 %
Henkilöstö keskimäärin, henkilöä	197	211	216	217	213
Henkilöstökulut, % liikevaihdosta	9,3 %	9,4 %	10,0 %	10,4 %	7,6 %
Investoinnit metsäomaisuus, milj. euroa	14,3	12,1	7,0	28,2	31,8
Investoinnit muut, milj. euroa	4,3	4,1	3,9	3,3	4,3
Hakkuuoikeuksien myynti, milj. kuutiometriä	2,0	2,5	2,6	2,6	2,6
Hakkuumäärä, milj. kuutiometriä	2,4	2,6	2,8	2,8	2,7
Metsäomaisuuden kirjanpitoarvo, milj. euroa	577,1	587,9	592,7	617,8	635,9
Metsäomaisuuden käypä arvo, milj. euroa	1 014,4	1 033,8	1 087,9	1 115,4	1 115,4
Maaomaisuuden bruttomyyntitulot, milj. euroa	12,6	9,2	9,3	10,8	30,8

Rahoitus, nimellisarvot

Milj. euroa	2011	2012	2013	2014	2015
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	250	250	250	250
Pitkäaikaiset pankkilainat	366,4	144,1	141,0	145,5	141,0
Pitkäaikainen debentuurilaina	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaik. osuus	12,0	4,5	4,5	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat / yritystodistukset	0,0	0,0	40,0	57,0	47,0
Nettorahoituskulut	18,2	61,3	6,3	97,5	8,2
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia	16,5	16,3	23,4	26,0	20,6
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia, % liikevaihdosta	21,3 %	19,6 %	27,0 %	28,7 %	18,1 %
Lainarahoituksen kustannus keskim., %	3,7 %	3,5 %	5,1 %	5,2 %	3,9 %
Kaikki lainat	443,4	463,6	500,5	522,0	507,5

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Liikevoitto + korkotulot}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto, \%} = \frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Toimitus:
Miltton Oy ja Tornator Oyj

Ulkoasu ja taitto:
Miltton Oy

Kuvat:
Riitta Supperi, Kai Lindqvist,
Liina Kjellberg ja Shutterstock

Kirjapaino:
Lönnerberg Print & Promo, Helsinki

Tornator Oyj
Napinkuja 3 C
55100 Imatra

Puhelin 010 563 0000

www.tornator.fi

